

Nr 239.

Av herr Jeppsson, m. fl., om höjning av det utav automobilskattemedel utgående bidraget till vägunderhåll och vinterväghållning.

Den kraftiga stegring av automobilskattemedel, som de senaste åren ägt rum, ger anledning att nu ställa den frågan, om icke tiden snart är inne att låta den ökade vägunderhållskostnad, som motortrafiken medför, helt bestridas av automobilskattemedel?

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 till innevarande riksdag beräknas kostnaden för vägunderhåll och vinterväghållning under år 1928 till 36 000 000 kronor, varå de väghållningsskyldiga erhålla bidrag enligt § 60 väglagen med 10 800 000 kronor, varefter återstå 25 200 000 kronor.

För ett tiotal år sedan var vägunderhållskostnaden endast ungefär en fjärdedel av nu beräknad kostnad. År 1919 t. ex., då motortrafiken icke ännu hade någon större omfattning, uppges vägunderhållet kosta 9 284 727 kronor. Efter avdrag med 2 785 418 kronor, som de väghållningsskyldiga voro berättigade att erhålla enligt § 60 väglagen, återstod således för de väghållningsskyldiga att bära 6 499 309 kronor eller i runt tal 6 500 000 kronor.

Den ökning i underhållskostnaderna, fränsett bidraget enligt § 60 väglagen, som således ägt rum sedan 1919, uppgår som synes till icke mindre än 18 700 000 kronor.

Om man håller i minne, att avsikten med automobilbeskattningens införande var att med de inflytande medlen bereda de väghållningsskyldiga en direkt ersättning för den ökade väghållningskostnad, som motortrafiken ansågs medföra, måste man erkänna att hittills utgående bidrag av automobilskattemedel till vägunderhållet icke på långt när motsvarat den ökning av vägunderhållskostnaden, som den livliga, kraftigt växande, motortrafiken medfört.

Inte ens efter den i årets statsverksproposition i utsikt ställda höjning av ifrågavarande bidrag ger man de väghållningsskyldiga full ersättning för de ökade bördor, motortrafiken förorsakat dem.

Tvärtom kan man med visst fog säga, att, så länge de väghållningsskyldiga måste bidra med i allmänhet en tredjedel av kostnaden för väganläggningar och vägförbättringar utförda med bidrag av automobil- eller andra skattemedel, de rikligen flödande automobilskattemedlen i stället för att ge de väghållningsskyldiga ersättning för ökade kostnader bidra till ytterligare ökning av väghållningsbördan. Vi anse därför, att ett av de effektivaste och bästa sätten att bereda de väghållningsskyldiga välbehörlig lättnad i den genom motortrafiken ökade väghållningsbördan är att höja det direkta bidraget av automobilskattemedel till vägunderhåll och vinterväghållning.

I enlighet med denna vår åsikt tillåta vi oss föreslå riksdagen att höja ifrågakarande bidrag till femtio procent av verkliga kostnaden för vägunderhåll och vinterväghållning.

De allt rikligare flödande automobilskattemedlen ge också nu möjlighet till en sådan höjning av bidraget i fråga, utan att därför berättigade anspråk på bidrag av automobilskattemedel för andra vägändamål trädas för nära.

I det förslag till riksstat, som förelagts nu pågående riksdag, beräknas landsbygden tillkommande andel av automobilskattemedel till 29 280 000 kronor. Om, såsom vi förorda, det direkta bidraget av automobilskattemedel till vägunderhåll och vinterväghållning utgår med femtio procent av verkliga kostnaden, skulle detta vid en underhållskostnad av 36 000 000 kronor bli 18 000 000 kronor, vilket för närvarande ungefär motsvarar den årliga ökade vägunderhållskostnad, som de vägunderhållsskyldiga fått vidkännas efter motortrafikens tillkomst.

Även efter en höjning av detta bidrag till femtio procent av verkliga vägunderhållskostnaden återstår av landsbygden tillkommande andel utav automobilskattemedel 11 280 000 konor att använda till andra vägändamål. Ett belopp varmed säkerligen åtskilligt kan uträttas ifråga om vägbyggnader och vägförbättringar.

På grund av vad sålunda anförts, få vi föreslå,

att riksdagen måtte besluta, att 3 § 1 mom. Kungl. Maj:ts förordning den 28 maj 1926 om fördelning av automobilskattemedel skall hava följande lydelse:

»1 mom. Av landsbygdens andel av skattemedel fördelas åttiofem procent på följande sätt:

a) Till väghållningsdistrikt, vars samtliga vägar övertagits till underhåll medelst vägkassan, utgår bidrag med femtio procent av distriktets verkliga kostnad — — — byggande av väg.

Till grund — — — förklaras förverkad.

b) Vad av — — — särskilda län.

Stockholm den 19 januari 1929.

<i>Ola Jeppsson.</i>	<i>Gustaf Olsson</i> i Ramsta.	<i>Raoul Hamilton.</i>
<i>Sv. Bengtsson</i> i Norup.	<i>Eric Björnberg.</i>	<i>Sven Olsson.</i>
<i>O. E. Sandberg.</i>	<i>Reinhold Selberg.</i>	<i>P. Bergström</i> i Bäckland.
<i>Ant. Wikström.</i>	<i>And. Hilding.</i>	<i>J. A. Ander.</i>
<i>A. W. Lundén.</i>	<i>Emil Gustafson.</i>	<i>A. Olsson</i> i Mora.
<i>Johan Olofsson.</i>	<i>Ernst Lundgren.</i>	<i>Carl Björling.</i>
<i>A. Danielsson.</i>	<i>Oscar Osberg.</i>	<i>P. J. Näslund.</i>
<i>Carl Jansson</i> i Edsbäcken.	<i>O. Johansson</i> i Edsbyn.	<i>Oscar Carlström.</i>
